ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)
z 13. októbra 2005 *

Vo veci C-379/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Landgericht Würzburg (Nemecko) z 23. augusta 2004 a doručený Súdnemu dvoru 3. septembra 2004, ktorý súvisí s konaním:

Richard Dahms GmbH

proti

Fränkischer Weinbauverband eV,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia A. La Pergola, A. Borg Barthet, U. Lõhmus (spravodajca) a A. Ó Caoimh,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: L. A. Geelhoed,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Richard Dahms GmbH, v zastúpení: J. Haas, Rechtsanwalt,

— Fränkischer Weinbauverband eV, v zastúpení: B. Vincke, Rechtsanwalt,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Erlbacher a T. van Rijn, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 21 nariadenia Komisie (ES) č. 753/2002 z 29. apríla 2002, ktorým sa stanovujú určité pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1493/1999 pokiaľ ide o popis, označovanie, prezentáciu a ochranu určitých vinárskych výrobkov (Ú. v. ES L 118, s. 1; Mim. vyd. 03/035, s. 455).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Richard Dahms GmbH (ďalej len „Dahms") a Fränkischer Weinbauverband eV (ďalej len „Weinbauverband") vo veci výšky poplatku za účasť v súťaži vín.

Právny rámec Spoločenstva

3 Článok 47 nariadenia Rady (ES) č. 1493/1999 zo 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom (Ú. v. ES L 179, s. 1; Mim. vyd. 03/026, s. 25) stanovuje najmä pravidlá týkajúce sa označovania určitých výrobkov, ktoré majú za cieľ ochranu oprávneného záujmu spotrebiteľov a výrobcov na plynulom fungovaní vnútorného trhu a rozvoji kvalitnej produkcie. Predmetný článok zavádza rozlišovanie medzi termínmi, ktoré musia byť uvedené na etikete, a fakultatívnymi termínmi.

4 Príloha VII B bod 1 písm. b) tretia zarážka predmetného nariadenia uvádza možnosť uviesť na etikete, popri zemepisnej indikácii, zmienku týkajúcu sa „oceneni[a], medail[y] alebo súťaž[e]" za podmienok určených Komisiou.

5 Nariadenie č. 753/2002 bolo prijaté pre určenie vykonávacích predpisov k pravidlám týkajúcim sa najmä prezentácie niektorých vinárskych výrobkov. Jeho hlava IV je venovaná pravidlám platným pre stolové vína so zemepisným označením a akostné vína vyrobené v určitej oblasti (ďalej len „akostné vína VUR").

6 Článok 21 predmetného nariadenia uvádzaný v hlave IV tohto nariadenia s nadpisom „Ocenenia a medaily" stanovuje:

„Na účely tretej zarážky prílohy VII (B) (1) b) k nariadeniu (ES) č. 1493/1999, ocenenia a medaily sa môžu uvádzať na etiketách stolových vín so zemepisným označením a akostných vín [VUR], ak boli udelené príslušnej sérii vína v súťaži povolenej členským štátom alebo treťou krajinou, ktorá bola vedená úplne nestranne. Členské štáty a tretie krajiny oznámia Komisii zoznam povolených súťaží. Komisia vykoná primerané kroky na zabezpečenie uverejnenia týchto zoznamov."

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

7 Dahms, žalobca v konaní vo veci samej, prevádzkuje vinársku pestovateľskú a obchodnú spoločnosť. Weinbauverband, žalovaný vo veci samej, organizuje v Nemecku súťaž vín a šumivých vín z regiónu Franken. Poplatky za účasť v tejto súťaži sa odlišujú podľa toho, či kandidát je alebo nie je členom Weinbauverband. Tieto poplatky boli určené na 46 eur za každú sériu vína predstavenú členmi tohto združenia a 92 eur za sériu predstavenú inými kandidátmi, respektíve na 76,50 eur a 153 eur za každú sériu šumivého vína.

8 Dahms bol členom Weinbauverband až do roku 2001 a predstavoval vína v rámci viacerých súťaží. Keďže Dahms už nie je členom tohto združenia, napáda pred Landgericht na jednej strane podmienky, ktoré sú mu zo strany Weinbauverband ukladané v oblasti poplatkov za účasť, ktoré, podľa neho, predstavujú diskrimináciu

v zmysle článku 21 nariadenia č. 753/2002, a na druhej strane zneužitie práva, ktoré predstavuje monopolné postavenie Weinbauverband v organizovaní takýchto súťaží.

9 Dahms žiada, aby bol pripustený k účasti v súťažiach za rovnakých podmienok ako členovia Weinbauverband. Subsidiárne sa dožaduje možnosti účasti v súťažiach ako nečlen tohto združenia, ale prostredníctvom úhrady poplatkov za účasť, ktorých výška bude určená zo strany Landgericht.

10 Weinbauverband pred vnútroštátnym súdom tvrdí, že možnosť určenia rozdielnych poplatkov za účasť podľa toho, či kandidáti majú alebo nemajú postavenie člena, vyplýva z autonómnosti, ktorú mu priznáva právna úprava týkajúca sa združení. V konaní vo veci samej popiera existenciu diskriminácie v zmysle článku 21 nariadenia č. 753/2002. Podľa neho je totiž na jednej strane toto ustanovenie adresované členským štátom a nevytvára subjektívne právo pre jednotlivcov a na druhej strane tento článok zakazuje iba svojvoľnú diskrimináciu.

11 Za týchto okolností Landgericht Würzburg rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Udeľuje článok 21 nariadenia (ES) č. 753/2002 žalobcovi subjektívne právo nebyť diskriminovaný žalovaným v rámci súťaže vín a šumivých vín regiónu Franken?

2. V prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku:

„Predstavuje skutočnosť, že žalovaný, keďže žalobca nie je členom žalovaného, vyžaduje od neho poplatok za účasť v súťaži vín a šumivých vín regiónu Franken, ktorého výška je dvojnásobná oproti výške poplatku požadovaného od jeho členov, diskrimináciu v zmysle článku 21 nariadenia (ES) č. 753/2002?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

12 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd Súdneho dvora v podstate pýta, či článok 21 nariadenia č. 753/2002 udeľuje spoločnosti Dahms subjektívne právo, o ktoré sa táto môže opierať pri napádaní diskriminačného zaobchádzania, ktoré ako tvrdí utrpela pri účasti v súťaži vín a šumivých vín z regiónu Franken z dôvodu, že musela zaplatiť vyššie poplatky za účasť ako poplatky uložené členom Weinbauverband.

13 Na úvod je potrebné pripomenúť, že podľa článku 249 druhého odseku ES má nariadenie všeobecnú platnosť a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. Podľa ustálenej judikatúry z dôvodu jeho prirodzenej povahy a funkcie v systéme prameňov práva Spoločenstva je nariadenie schopné udeliť jednotlivcom práva, ktoré majú vnútroštátne súdy povinnosť chrániť (pozri najmä rozsudky

z 10. októbra 1973, Variola, 34/73, Zb. s. 981, bod 8, a zo 17. septembra 2002, Muñoz a Superior Fruiticola, C-253/00, Zb. s. I-7289, bod 27).

14 Vnútroštátnym súdom povereným uplatňovať v rámci ich kompetencií ustanovenia práva Spoločenstva prislúcha zabezpečiť plný účinok týchto ustanovení (pozri najmä rozsudky z 9. marca 1978, Simmenthal, 106/77, Zb. s. 629, bod 16; z 19. júna 1990, Factortame a i., C-213/89, Zb. s. I-2433, bod 19; z 20. septembra 2001, Courage a Crehan, C-453/99, Zb. s. I-6297, bod 25, a Muñoz a Superior Fruiticola, už citovaný, bod 28).

15 Článok 21 nariadenia č. 753/2002 upresňuje spôsoby uplatňovania prílohy VII nariadenia č. 1493/1999. Článok 47 nariadenia č. 1493/1999 uvádza najmä, že ciele označovania povinnými a fakultatívnymi termínmi sú viaceré. Tieto ciele sú uvedené rovnako v odôvodnení č. 4 nariadenia č. 753/2002, ktoré uvádza, že ochrana oprávnených záujmov spotrebiteľov a výrobcov, plynulé fungovanie vnútorného trhu a podpora výroby kvalitných výrobkov predstavujú sledované ciele.

16 Ako dôvodne poznamenáva Komisia, článok 21 nariadenia č. 753/2002 zaručuje možnosť uvádzať na etikete stolových vín so zemepisným označením a akostných vín VUR ocenenia a medaily. Táto možnosť podlieha na jednej strane podmienke, že tieto ocenenia a medaily boli udelené v rámci súťaží povolených členskými štátmi alebo tretími štátmi a na druhej strane, že boli udelené v objektívne vedených súťažiach zaručujúcich úplnú nestrannosť.

17 Z toho vyplýva, ako je jasné z jeho nadpisu, že článok 21 sa týka označovania predmetných vín etiketami, ale nemá za cieľ zavádzať pravidlá vedenia uplatniteľné na organizáciu súťaží vín. Hoci toto ustanovenie určite stanovuje, že postup udelenia týchto vyznamenaní a medailí musí rešpektovať určité imperatívne požiadavky, neupravuje žiadny z aspektov postupov uplatniteľných na organizáciu súťaží vín, hoci tieto predstavujú rámec, v ktorom sú takéto vyznamenania a medaily udeľované.

18 Je preto potrebné prijať záver, že článok 21 nariadenia č. 753/2002 sa týka fakultatívnych termínov vzťahujúcich sa na ocenenia a medaily, ktoré môžu byť uvedené na etikete s cieľom ochrany oprávnených záujmov spotrebiteľov, a najmä výrobcov vín. Postup alebo podmienky udelenia týchto ocenení alebo medailí, ako aj pravidlá uplatniteľné na postup organizácie súťaží vín patria do výlučnej právomoci členských štátov s výhradou, že ak sú v tomto rámci udeľované ocenenia a medaily, predmetné súťaže majú byť povoľované príslušným vnútroštátnym orgánom a postup udelenia má byť objektívny a zaručovať úplnú nestrannosť.

19 Účastník alebo potenciálny účastník súťaže vín sa teda nemôže opierať o obsah predmetného článku 21 pri napádaní podmienok organizácie takejto súťaže vo všeobecnosti a určenia poplatkov za účasť v tejto súťaži konkrétne.

20 Naopak, je potrebné uznať, že v prípade, keď sú ocenenia alebo medaily uvedené na etikete, konkurenční výrobcovia vín môžu napádať povolenie používať takéto nápisy, pokiaľ ich udelenie bolo vykonané ako výsledok súťaže nepovolenej príslušnými vnútroštátnymi orgánmi alebo na základe neobjektívneho alebo diskriminačného postupu.

21 Na položenú otázku je následne potrebné odpovedať, že článok 21 nariadenia č. 753/2002 sa má vykladať v tom zmysle, že účastníci alebo potenciálni účastníci súťaže vín nemôžu na základe tohto ustanovenia napádať podmienky organizácie tejto súťaže, a najmä podmienky určenia poplatkov za účasť v nej.

O druhej otázke

22 Berúc do úvahy odpoveď danú na prvú otázku, druhá otázka sa stala bezpredmetnou a nie je na ňu potrebné odpovedať.

O trovách

23 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 21 nariadenia Komisie (ES) č. 753/2002 z 29. apríla 2002, ktorým sa stanovujú určité pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1493/1999 pokiaľ ide o popis, označovanie, prezentáciu a ochranu určitých vinárskych výrobkov, sa má vykladať v tom zmysle, že účastníci alebo potenciálni účastníci

súťaže vín nemôžu na základe tohto ustanovenia napádať podmienky organizácie tejto súťaže, a najmä podmienky určenia poplatkov za účasť v nej.

Podpisy